

Get a grip!

Hoe houd je je stokken vast? Een controversieel onderwerp dat al eeuwenlang tot heftige discussies leidt. Is de matched grip beter dan de traditional grip? Speel je met traditional grip swingender? Kun je beter met je duim naar boven spelen of toch liever met de polsen horizontaal? Pak je de stok tussen duim en middelvinger of tussen duim en wijsvinger? Moet je de stok laten stuiteren of elke slag echt slaan? Het mooie is dat elke getrukte drummer je ervan zal kunnen overtuigen dat zijn methode de beste is, terwijl de snelheidsduivel die zonder enig gripbesef in een onmogelijk tempo over zijn set dendert, uiteindelijk ook gewoon gelijk heeft. Mark Eeftens zoekt houvast en zet de zaken op een rijtje.

tekst Mark Eeftens

Vroeger maakte ik me niet druk over mijn grip en speelde gewoon zoals mijn muziek-schoolleraar het me geleerd had. Eind jaren tachtig, tijdens mijn conservatoriumtijd, brak Dave Weckl door en alles wat hij speelde, wilde ik ook kunnen. Zijn grip sloot aardig aan op wat ik deed, maar Weckl ging veel verder en had er heel duidelijke ideeën over. Hij speelde rechts met de duim naar boven en gebruikte heel veel zogenaamde finger control. Na het zien van zijn eerste video ging ik aan het werk (en velen met mij) om net zo snel en goed te worden als hij.

Ik ontdekte dat Vinnie Colaiuta's leraar Gary Chaffee ook finger control in zijn boeken ge-

bruikte. Als mijn drumgod Vinnie dat ook deed, moest dat dus wel de best denkbare grip zijn, dacht ik. Toen ontmoette ik bij Cesar thuis Jim Chapin, en die deed het helemaal anders: de hand in een meer natuurlijke, platte stand, veel stuiteren en een soort zweepslagbeweging. Hij had dat weer geleerd van ene Sanford Moeller en deed er waanzinnige dingen mee. Ik was totaal in verwarring. Konden twee grips het beste zijn? Dat was het begin van een lange speurtocht naar grip, beweging en slagtechniek.

Ik nam wat lessen bij Chapin om de Moeller-techniek te leren en bestudeerde de video's van de oude meesters Joe Morello, Henry Adler, Murray

Spivack en Chapin zelf, alsmede die van grootheden als Erskine, Weckl, Phillips, Chambers en iedereen die er maar wat over te melden had. Ik nam lessen bij drumgoeroe Steve Clover om de grip en oefeningen van Murray Spivack te leren. Als schrijver van Slagwerkkrant sprak ik met Vinnie Colaiuta, Steve Smith, Gary Novak, Danny Gottlieb, Kenwood Dennard, Jim Kilpatrick (wereldkampioen snaredrummen), Virgil Donati, Kirk Covington, Johnny Rabb, Marco Minnemann, David Garibaldi, de trainer van The Blue Devils (zo'n beetje 's werelds beste drumcorps), Chad Wackerman, Bill Bruford, Jimmy Branly, Rick Latham en Bruce Becker (heel lang leerling van de magische leraar der groten: Freddy Gruber).

Ook in Nederland sprak ik over het onderwerp met vele professionele drummers en leraren en raadpleegde ik een professor in de Klinische Fysiologie over spiersnelheid. Zo ontstond uiteindelijk een redelijk compleet plaatje van wie het hoe deed en waarom.

Van knuppel tot rudiments

Verder terug in de tijd nu. Het is onwaarschijnlijk dat de oermens die met twee stukken hout op een holle boom sloeg zijn stokken vasthield met de traditional grip. Duizenden jaren geleden werd

natuurlijk gewoon in een soort 'matched knuppel-grip' getrommeld. Daarom is de matched grip eigenlijk veel meer traditional dan de traditional grip zelf!

Apen sloegen al vele duizenden jaren daarvoor op hun borst om indruk te maken op de tegenstander en de vrouwtjes. Al snel ontdekten ook mensen dat trommelen kan helpen bij het oorlogvoeren. Je kunt mooi strak marcheren op een ritme, het maakt indruk op de vijand en je kunt er signalen mee versturen. Dit gebeurde al in de oudheid, in het bijzonder bij de Romeinse legioenen, waar men meer dan veertig militaire bevelen via muzikale signalen kenbaar kon maken.

Uit al die trommelsignalen ontstonden uiteindelijk de rudiments, de basisslagen op de snaredrum. Onder autoriteit van de Amerikaanse regering werd in 1869 het boek *Strube's Drum And Fife Instructor* uitgegeven, met daarin een lijst van 26 drumrudiments, speciaal bedoeld voor legerdrummers. George Burt Stone, vader van de schrijver van het beroemde *Stick Control*, nam deze

rudiments in 1931 op in zijn boekje *Military Drum Beats*. Uit deze opsomming van 26 rudiments ontstond later de nu nog steeds door de Amerikaanse Percussive Arts Society (PAS) gehanteerde lijst van veertig rudiments. Beroemde leraren, zoals Alan Dawson, gebruikten in hun boeken echter al meer dan honderd rudiments, en er worden er nog steeds bij verzonnen.

Traditional en matched grip

We kunnen er dus vanuit gaan dat mensen al heel lang geleden met trommels gingen lopen. Omdat die trommels vrij diep waren kon je ze niet voor je hangen, je zou er immers constant tegenaan schoppen bij het lopen. De trommel werd daarom aan een band aan de zijkant opgehangen. Aangezien de matched grip in die houding erg lastig is, werd wat we nu de 'traditional grip' noemen gebruikt. Die aanpassing gold natuurlijk alleen voor de linkerhand, want de rechter kon in de normale houding slaan.

De trommel werd aan een band aan de zijkant opgehangen, omdat je er anders bij het lopen constant tegenaan zou schoppen.

Toen de pauken tussen 1400 en 1500 hun intrede deden in de klassieke orkesten werd natuurlijk gewoon de matched grip gebruikt. Daarbij stonden met name de Fransen en de Duitsers nogal tegenover elkaar. De Fransen speelden met de duimen naar boven en de stokken parallel en de Duitsers speelden met de rug van de hand naar boven en de stokken in een hoek. Deze verschillende handhoudingen zien we vandaag de dag nog steeds terug bij slagwerkers. Beide werken prima op de pauken maar hebben op de snaredrum als nadeel dat ze de polsen bij hardere slagen al snel in een ongezonde hoek brengen. Bij zachte slagen valt dat wel weer mee.

De oude snaremeesters in Amerika vonden hier het volgende op: bij de Moeller-methode til je vóór

De Franse paukengrip

Dennis Boven

Dennis Boven

De Duitse paukengrip

de slag eerst de pols op, waardoor een soort zweepslag ontstaat. Hierdoor krijg je wel een accent. Spivack maakt dezelfde beweging (throw), maar dat leidt niet per se tot een accent. Een andere techniek zie je bij Chapin en Morello: de pols wordt met een meer roterende beweging gebruikt. (Op Slagwerkkrant Plus kun je video's bekijken van al deze technieken). Als je tegenover je leraar zat, mocht hij niet de binnenkant van je hand kunnen zien. >>

De vier basisslagen

Na het analyseren van het spel van topslagwerkers kwam men tot de volgende vier basisslagen om zo efficiënt mogelijk te spelen, de snelheid te verhogen en - heel belangrijk - de dynamiek en accenten goed uit te voeren.

- upstroke: de tip begint laag en eindigt hoog (erna volgt dus een accent)
- downstroke: de tip begint hoog en eindigt laag (erna volgt dus een zachte slag)

- fullstroke: de tip begint hoog en komt weer hoog terug (erna volgt dus weer een accent)
- tap: de tip begint laag en blijft laag. (erna volgt dus weer een zachte slag)

De tapstroke en de upstroke geven een zachte slag; de downstroke en de fullstroke geven een accent. Bij de Moeller-methode was de tapbeweging gelijk aan de bovengenoemde fullstroke, maar dan zonder accent.

Locked grip

De grip die nog het meest afwijkt van alle andere is de locked grip. Deze wordt gebruikt door onder anderen Virgil Donati en rudimentskampioen Jeff Prosperie, tevens directeur Percussion Studies aan de University of Louisiana. Bij deze grip is de hand veel dichter en ligt de wijsvinger meer om de stok heen. Toch maak je ook hier gebruik van je vingers en het stuiteren van de stok, al maakt de stevigere

grip dat niet bepaald gemakkelijk. Donati heeft de locked grip mede geleerd van ene Rob Carson, over wie verder weinig bekend is. De grip zou beter passen bij zijn stevige, acrobatische speelwijze. Bij het aanleren ervan maakte hij overigens weer wel gebruik van... inderdaad... het boek *Stick Control!*

Mark Eeftens

Mark Eeftens

Een ongewenste polsstand bij harde slagen met de Franse grip (boven) en de Duitse grip (onder)

>> Daardoor moest je wel een van de bovenstaande bewegingen gebruiken. Zo voorkwam de leraar dat de pols in een ongezonde hoek werd bewogen.

Pas vanaf de jaren zestig begonnen meer drummers de matched grip te gebruiken. Omdat de snare bij het drumstel niet schuin hoefde te hangen, verviel de noodzaak van de aanpassing in de linkerhand.

Bekendste trommeltradities

Als je kijkt op wereldniveau, vind je nog een aantal grote trommeltradities terug. We hebben het dan met name over de snaretrommel en de marchingwereld. In de VS leeft de rudimentalstijl heel erg en in Zwitserland heb je het Basler trommeln met zijn eigen regels en notatie. In Frankrijk draait het vooral om de school van Agostini, waar we zowel Amerikaanse als Zwitserse rudiments terugvinden. Ook in Schotland wordt nog druk getrommeld, met als bekendste speler Jim Kilpatrick, veelvoudig wereldkampioen snaredrummen.

Een belangrijk verschil qua grip en techniek is bijvoorbeeld dat de finger control in de VS in de linkerhand door de vingers wordt uitgevoerd en bij de Schotten met de duim. De echte alleskunnners, zoals Kilpatrick, beheersen natuurlijk gewoon beide technieken. Door de globalisering nemen de ver-

schillende tradities steeds meer van elkaar over, en dit is zeker een verrijking - en geen vervlakking, zoals je ook zou kunnen denken.

Grote snaredrumleraren

In Amerika maakte een aantal leraren in de afgelopen eeuw veel naam. Sanford A. Moeller beschreef in zijn boek *The Moeller Book, The Art Of Snare Drumming* (1925) de authentieke manier van snaredrum spelen. Dit was geen grip of speelwijze die hij zelf had bedacht, zoals velen denken. De techniek die hij beschreef, was in vele eeuwen daarvoor gevormd en werd door Moeller in zijn boek goed gedocumenteerd. Moeller onderwees Jim Chapin, Joe Morello, Gene Krupa en vele anderen, en die gaven hun kennis weer door aan het gros van de hedendaagse wereldtop. Kijk voor een schat aan informatie over Moeller eens op www.digbydoodle.com/Moeller/MoellerJazz-Rock.htm.

Naast Moeller was er natuurlijk George Lawrence Stone, zoon van de bekende slagwerker George Burt Stone. Hij schreef het tot op de dag van vandaag als drumbijbel beschouwde *Stick Control* (1935) en als vervolg daarop *Accents And Rebounds* (1961). Dat tweede boek was medegeïnspireerd door zijn leerling Joe Morello, die het saai vond dat er in *Stick Control* geen accenten stonden, en ze dus maar zelf toevoegde. Stone zei tegen Morello: 'Ik heb dit materiaal geschreven omdat jij het leuk vindt zo te spelen.' Stone was groot voorstander van het gebruik van natuurlijke beweging van het lichaam. Hij vond dat je moest leren hoe je lichaam werkt, en hij leerde Morello ook het zogenaamde *three level system*, dat je kunt terugvinden op Morello's dvd *A Natural Approach To Technique*.

Billy Gladstone uit New York, uitvinder van de Gladstone Practicepad, was ook een van de groten. Als drummer was hij bekend om zijn razendsnelle handen. Zijn idee was vooral het 'uit de trommel spelen' en het gebruik van upstrokes, downstrokes en tapstrokes op de juiste momenten. Hele volkstammen kwamen naar zijn band The Rockettes kijken, alleen om hem te zien spelen.

In New York was Murray Spivack een leraar met een flinke schare volgelingen, waaronder een aantal zeer bekende: Chad Wackerman, David Garibaldi, Vinnie Colaiuta, Louie Bellson en zelfs Virgil Donati bestudeerden zijn technieken. Spivack maakte de geluidseffecten voor de eerste *King Kong*-film, maar hij had ook een diepe studie verricht naar de werking van het lichaam bij het bespelen van een trommel. Hij kende precies de werking van de betrokken spieren en was erg gericht op het zorgen voor ontspanning in de slagbeweging. Een van zijn genialeste

Pas op met dvd's en video's

Er zijn video's te koop van leraren als Spivack, Chapin, Morello en Adler. Hoewel al deze video's interessant zijn en veel nuttige tips bevatten, doen ook deze autoriteiten dingen soms onbewust anders dan ze beweren.

Morello zegt bijvoorbeeld dat hij in matched grip met een wuivende beweging slaat, maar als je goed kijkt, zie je dat hij vaak juist meer met een polsrotatie om de lengteas slaat, en dat is nogal een verschil. Weckl beweert op zijn latere dvd's dat zijn handhouding is veranderd. Dat is ook wel zo, maar als je goed kijkt bij de nummers die hij speelt, draait zijn rechterhand nog heel vaak met de duim naar boven. Ook de demonstraties die Louis Bellson geeft op de video van Murray Spivack kloppen soms niet helemaal met de manier waarop zijn meester het eigenlijk bedoelde.

vindingen was het beheersen van de stok middels een variabele spanning van de middelvinger.

Naast deze legendarische leraren was er nog een heel rijtje andere bekende docenten: Joe Sefcik (Massachusetts), Burns Moore (New Haven), George Gaber (Indiana, leraar van onder anderen Peter Erskine, Kenny Aronoff en Jeff Hamilton), Buster Bailey (New York), Harold Firestone (Indiana), Charles Wilcox (Ohio) en de klassiek georiënteerde Benjamin Podemski, schrijver van het nog steeds gebruikte *Standard Snaredrum Method*. Toets deze namen eens in op Google en kijk wat je kunt vinden. Er valt nog een hoop te ontdekken!

Overeenkomsten

Wanneer we de grondbeginselen van oude meesters als George Lawrence Stone, Billy Gladstone, Murray Spivack, en Sanford Moeller bestuderen, valt allereerst een aantal overeenkomsten op.

- Het vel is het eindpunt van de slag. Het is zinloos te proberen verder te slaan dan het vel. Je speelt als het ware 'uit de trommel'.
- De stand van de hand is zo ontspannen en natuurlijk mogelijk.
- Spanning blokkeert snelheid. Er wordt wel gebruik gemaakt van spierspanning, maar altijd in combinatie met ontspanning.
- Er wordt bijna altijd gebruik gemaakt van het >>

Contractiesnelheid van de spieren

Ofwel: hoe snel kun je je spieren laten samentrekken en dus met een stok op een trommel slaan? Op dit vlak komen bij mensen grote verschillen voor. Een professor in de Klinische Fysiologie leerde me dat je de contractiesnelheid van je spieren met maximaal 25 procent kunt verhogen door training. Dat is logisch, want anders zou iedereen met voldoende training de honderd meter sprint

kunnen winnen, en dat is niet zo. Als je snelheid van nature al hoog is, kun je daar met drummen veel gemak van hebben. Natuurlijk zegt dat nog niets over je muzikaliteit, en die is in de regel gelukkig bepalend voor je succes. Is je snelheid na voldoende training nog steeds niet zo hoog, dan kun je meer gebruik maken van techniek en het stuiten van de stok om toch voldoende snelheid te

ontwikkelen. Je grip is dan helemaal belangrijk.

Zijn je polsen wel heel snel, dan maakt het iets minder uit hoe goed je grip is. Je haalt je snelheid toch wel. Vooral drummers uit deze laatste categorie roepen vaak met veel bravoure dat het niets uitmaakt hoe je je stokken vastpakt, maar zij hebben gemakkelijk praten natuurlijk. Bij hen lukt het toch wel! Voor het gros van

de drummers is de grip echter wel degelijk van belang om snelheid te maken. De wereldkampioenen single strokes hebben allemaal een hoge contractiesnelheid én een goede grip nodig om tot hun prestaties te komen. Ten slotte geeft een betere grip natuurlijk ook een mooiere aanslag en een betere klank, dus ook voor de snelle jongens is een goede grip interessant.

- >> stuiten van de stok. De grip moet dan ook zodanig zijn dat stuiten niet wordt belemmerd.
- Slagen worden verdeeld in upstrokes en downstrokes, en vaak ook nog in tapstrokes en fullstrokes (zie kader).
 - De stok ligt vrijwel altijd tegen het eerste gewricht van de wijsvinger van boven af gezien (in de matched grip).
 - De stok wordt vastgehouden op het zogenaamde balanspunt, op ongeveer tweederde van zijn lengte vanaf de tip.

Natuurlijk zijn er ook verschillen. Met name op het gebied van de grip en de functie van de vingers daarin, en het maken van een accent liggen de standpunten wat verder uiteen. Het voert echter te ver om die verschillen hier in detail uit te leggen.

Welke grip werkt?

Als we alle hier genoemde kennis samenvoegen, kunnen we komen tot een soort ideale grip. Deze is ont-

spannen, voorkomt blessures en maakt het mogelijk met kleine aanpassingen over te schakelen naar de Moeller-techniek, finger control én de locked grip (zie kader). Hij vormt een ideaal beginpunt van waaruit je zelf je eigen ideeën kunt ontwikkelen.

Ook zorgt een goed uitgangspunt in combinatie met vele uren hard werken ervoor dat er geen muur staat tussen wat je hart voelt, je hoofd wil spelen en je handen kunnen uitvoeren. Het ultieme doel is niet een supertechniek te worden maar juist te

zorgen dat techniek geen item meer is; je kunt spelen wat je wilt, in alle vrijheid! Het doel is ook zeker niet om allemaal hetzelfde te gaan spelen. Vanuit een goede basis vorm je toch altijd je eigen stijl! ■

Speciale dank:

- Steve Clover voor alles.
- Marc Zoutendijk voor adviezen (check <http://xs4all.nl/~marcz/index.html> voor interessante artikelen over slagbeweging)

De genoemde boeken en video's op een rijtje

Boeken

- Sanford A. Moeller - *The Moeller Book, The Art Of Snare Drumming* (1925)
- George B. Stone - *Military Drumbeats* (1931)
- George L. Stone - *Stick Control* (1935)
- George L. Stone - *Accents & Rebounds* (1961)

Video's

- Jim Chapin - *Speed, Power, Control, Endurance*
- Murray Spivack - *A Lesson With Louie Bellson*
- Joe Morello - *A Natural Approach To Technique*
- Henry Addler - *Hand Development Technique*

Een goed begin...

Matched grip

- 1 Ga goed op je kruik zitten met een rechte rug en ontspannen schouders.
- 2 Laat de armen ontspannen naast het lichaam hangen.
- 3 Til de onderarmen op terwijl de bovenarmen blijven hangen.
- 4 Houd de rug van de hand naar boven met de pols in een ontspannen stand.
- 5 Leg de stok met het balanspunt op een gekromde middelvinger.
- 6 De middelvinger vormt het bedje voor de stok en verlaat hem nooit!
- 7 Zet duim en wijsvinger ontspannen tegenover elkaar tegen de stok.
- 8 De wijsvinger wijst naar de grond en heeft de stok in het eerste kootje vanaf de vingertop.
- 9 Duim en wijsvinger vormen een soort draaipunt maar knijpen niet om de stok op zijn plaats te houden.

Dennis Boxem

De stok ligt met het balanspunt op de gekromde middelvinger.

Dennis Boxem

De duim en wijsvinger staan tegenover elkaar tegen de stok en vormen een soort draaipunt, zonder te knijpen!

Dennis Boxem

De goede uitgangsgrip meer van boven gezien

Houd de pols recht en leg de stok met zijn balanspunt tussen duim en wijsvinger.

Dennis Boxem

Krom de vingers losjes om de stok. De ringvinger is hier het bedje voor de stok, de middel- en wijsvinger liggen erop.

Dennis Boxem

Op de foto's van de grip van wereldkampioen snaredrummen Jim Kilpatrick zien we min of meer dezelfde handstand.

Mark Eeftens

Traditional grip

- Eerste drie punten hetzelfde als bij de matched grip.
- 4 Houd de linkerhand met een rechte pols alsof je iemand een hand geeft.
- 5 Leg de stok met het balanspunt in de ruimte tussen duim en wijsvinger.
- 6 Krom de vingers in een ontspannen stand en leg de stok op de ringvinger tegen het eerste gewricht vanaf de vingertop.
- 7 De wijsvinger en de middelvinger krullen in een ontspannen stand over de stok heen.
- 8 De duim staat ontspannen schuin omhoog. Bij de ene leraar mag hij tegen de wijsvinger rusten, bij de ander niet. Kies hier wat je prettig vindt.
- 9 Je speelt met een lengteasrotatie van de pols.

Zoals gezegd kun je vanuit deze grips alles spelen en gemakkelijk omschakelen naar andere technieken. Het daadwerkelijk verder gebruiken van deze grips kan een goede leraar je uitleggen. We zullen hier op onze website nog dieper op ingaan.